

Na Séasúir

spring (season of)	earrach <i>mn.</i> (<i>gs.</i> & <i>npl.</i> earraigh) an t-earrach; san earrach; tús an earraigh	<i>Le teacht an earraigh cuireann feirmeoirí síol sa talamh.</i>
summer (season of)	samhradh <i>mn.</i> (<i>gs.</i> samhraidh, <i>npl.</i> samhraí) an samhradh; sa samhradh; lár an tsamhraidh	<i>Bhí lá breá samhraidh ann agus muid ag dul do lúthchleasa lá spóirt na scoile.</i>
autumn (season of)	fómhar <i>mn.</i> (<i>gs.</i> & <i>npl.</i> fómhair) an fómhar; san fhómhar; baint an fhómhair	<i>Titeann na duilleoga de na crainn dhuillsilteacha san fhómhar.</i>
winter (season of)	geimhreadh <i>mn.</i> (<i>gs.</i> <i>geimhridh</i> , <i>npl.</i> <i>geimhrí</i>) an geimhreadh; sa gheimhreadh; deireadh an gheimhridh	<i>De réir an ghraif thíos is é an geimhreadh an séasúr is lú solas gréine.</i>

Laethanta na Seachtaine

Sunday	Domhnach <i>mn.</i> (<i>gs.</i> Domhnaigh, <i>npl.</i> Domhnaí) on the Sunday, on Sundays ar an Domhnach ; today is Sunday, inniu an Domhnach ; last/next Sunday; Dé Domhnaigh seo caite/seo chugainn ; on a Sunday morning maidin Domhnaigh	<i>Rachaidh na páistí chuig an linn snámha Dé Domhnaigh seo chugainn.</i>
---------------	---	---

Monday	Luan <i>m.</i> (<i>gs.</i> Luain, <i>pl.</i> Luinta) on the Monday, on Mondays ar an Luan ; today is Monday, Inniu an Luan ; last/next Monday; Dé Luain seo caite/seo chugainn ; on a Monday morning maidin Luain	<i>Thosaigh muid ar ais ar scoil Dé Luain seo caite i ndiaidh laethanta saoire an tsamhraidh.</i>
Tuesday	Máirt <i>fn.</i> (<i>gs.</i> Máirt, <i>pl.</i> Máirteanna) on the Tuesday, on Tuesdays ar an Mháirt ; today is Tuesday, inniu an Mháirt ; last/next Tuesday; next Tuesday, Dé Máirt seo caite/seo chugainn ; on Tuesday evening tráthnóna Dé Máirt .	<i>Bíonn corpoideachas againn ar scoil gach tráthnóna Dé Máirt.</i>
Wednesday	Céadaoin <i>f.</i> (<i>gs.</i> Céadaoin, <i>pl.</i> Céadaoineacha) on a Wednesday, on Wednesdays ar an Chéadaoin ; Today is Wednesday Inniu an Chéadaoin ; last/next Wednesday; next Wednesday, Dé Céadaoin seo caite/seo chugainn . on a Wednesday morning maidin Chéadaoin	<i>Inniu an Chéadaoin agus beidh séisiún fada matamaitice againn ar scoil.</i>

Thursday	Déardaoin <i>m.</i> (<i>gs.</i> Déardaoin) on a Thursday, on Thursdays ar an Déardaoin ; Today is Thursday, Inniu an Déardaoin ; last/next Thursday; next Thursday, Déardaoin seo caite/seó chugainn. on a Thursday morning maidin Déardaoin	<i>Bíonn tionól scoile againn maidin Déardaoin de ghnáth sa halla mór.</i>
Friday	Aoine <i>f.</i> (<i>gs.</i> Aoine, <i>pl.</i> Aointe) on a Wednesday, on Wednesdays ar an Chéadaoin ; today is Friday, Inniu an Aoine ; last/next Wednesday; next Wednesday, Dé Céadaoin seo caite/seó chugainn. on a Friday morning maidin Aoine	<i>Faighim m'airgead póca ó mo mháthair ar an Aoine.</i>
Saturday	Satharn <i>mn.</i> (<i>gs.</i> Sathairn, <i>pl.</i> Sathairn) on a Saturday, on Saturdays ar an Satharn ; today is Saturday, Inniu an Satharn ; last/next Saturday; Dé Sathairn seo caite/seó chugainn ; on a Saturday morning maidin Dé Sathairn	<i>Is maith liom an Satharn nó ní bhímid ar scoil.</i>

Uimhreacha

one	a haon, <i>num.</i> (<i>gs. aoin. npl. aonta</i>)	<i>Tagann a haon díreach roimh a dó agus muid ag cuntas ar aghaidh in aonta.</i>
one (object)	aon rud amháin	<i>Ní bhfuair na páistí ach aon mhilséan amháin an duine.</i>
one each	ceann amháin an duine	<i>Fuair na daltaí milseán amháin an duine.</i>
one times (multiplication)	a haon faoina	<i>A haon faoina trí, sin a trí.</i>
one person	aon duine amháin	<i>Ní raibh ach aon pháiste amháin as láthair ón scoil inniu.</i>
one-digit number	uimhir aondigiteach	<i>Is uimhir aondigiteach é a seacht.</i>
first (ordinal)	céad <i>num.</i>	<i>Micheál ainm an chéad ghasúir ar an liosta. An chéad chúig uimhir ... Na chéad mhná...</i>
next	céad....eile	<i>Scríobh an chéad trí uimhir eile...</i>
eleven	a haon déag, <i>num.</i>	<i>Tagann a haon déag go díreach roimh a dó dhéag agus muid ag cuntas ar aghaidh in aonta.</i>
eleven (objects)	aon rud déag/ ní dhéag	<i>Fuair na gasúir aon mhilséan déag an duine.</i>

eleven times (multiplication)	a haon déag faoina	<i>A haon déag faoina dó, sin fiche a dó.</i>
eleven people	aon duine dhéag	<i>Tá aon duine dhéag ar fhoireann sacair.</i>
eleventh (fraction)	aondéagú, <i>mn. (npl. aondéaguithe)</i>	<i>Is aondéagú de 22 é 2.</i>
eleventh (ordinal)	aonú... déag	<i>Tháinig Máire san aonú háit déag sa rás.</i>
two	a dó, <i>num. (gs. dó, npl. dónna)</i>	<i>Tagann a dó go díreach roimh a trí agus muid ag cuntas ar aghaidh in aonta.</i>
two (objects)	dhá rud	<i>Mhair an cluiche dhá uair an chloig. Bhí an dá leabhar ar an bhord. D'íth Liam an t-aon dá mhilseán a bhí fágtha. Scríobh amach an chéad dá leathanach den leabhar. Gearr an ciste ina dhá chuid. Chuir Seán a dhá chóta air. Chuir Máire a dhá cóta uirthi. Chuir na gasúir a dhá gcóta orthu.</i>
two (people)	beirt, <i>fn. (gs. beirte, npl. beirteanna)</i>	<i>Bhí beirt pháistí as láthair ón rang inné.</i>
two each	dhá cheann an duine	<i>Roinn an múinteoir milseáin ar an rang agus fuair na daltaí dhá cheann an duine.</i>

two times (multiplication)	a dó faoina	<i>A dó faoina deich, sin fiche.</i>
twice	dhá uair, faoi dhó	<i>Tarraing an patrún faoi dhó/dhá uair.</i>
twice as	dhá uair chomh	<i>Cén líne atá dhá uair chomh fada le 3.5 cm?</i>
twice as many	a dhá oiread	<i>Tá a dhá oiread milseán ag Liam ná mar atá ag Cáit.</i>
two-digit number	uimhir dhédhigiteach	<i>Is uimhir dhédhigiteach é a dó dheág.</i>
half (fraction)	leath, <i>fn.</i> (<i>gs.</i> leithe, <i>npl.</i> leatha)	<i>Ghearr an múinteoir an ciste ina dhá leath.</i>
second (ordinal)	dara/dóú, <i>num.</i>	<i>Bhí mé sa dara/dóú háit sa rás.</i>
twelve	a dó dheág, <i>num.</i>	<i>Tagann a dó dheág díreach roimh a trí déag agus muid ag cuntas ar aghaidh in aonta.</i>
twelve (objects)	dhá rud déag/ ní dheág	<i>Fuair na gasúir dhá mhilseán déag an duine.</i>
twelve times (multiplication)	a dó dheág faoina	<i>A dó dheág faoina dó, sin fiche a ceathair.</i>
twelve people	dáréag	<i>Tá dáréag ar ghiúiré cúirte.</i>
twelfth (fraction)	dódéagú, <i>mn.</i> (<i>npl.</i> dódéaguithe)	<i>Is dódéagú de 24 é 2.</i>
twelfth (ordinal)	dóú/dara... déag	<i>Tháinig Seán sa dóú/dara háit déag sa rás.</i>
three	a trí, <i>num.</i> (<i>gs.</i> trí, <i>npl.</i> trionna)	<i>A trí faoina ceathair, sin a dó dheág.</i>

three (objects)	trí rud	<i>Tá trí shlios ar thriantán. Tá trí úll agam.</i>
three (each)	trí cinn an duine	<i>Fuair na páistí trí phunt an duine óna máthair.</i>
three times (multiplication)	a trí faoina	<i>A trí faoina trí, sin a naoi.</i>
three (people)	triúr, mn. (<i>gs. & npl. triúir</i>)	<i>Bhí triúr páistí as láthair ón scoil inniu.</i>
three-digit number	uimhir thrídhigiteach	<i>Is uimhir thrídhigiteach é 100.</i>
three-sided	tríshleasach, <i>adj.</i>	<i>Is cruth tríshleasach é triantán.</i>
third (fraction)	trian/tríú, mn. (<i>gs. triain/tríú. pl. trianta/tríúithe</i>)	<i>Faigh dhá /thrian/dtrian/thríú den uimhir ar dtús.</i>
third (ordinal)	tríú, <i>num.</i>	<i>D'éirigh liom an cheist a fhreagairt an tríú huair.</i>
thirteen	a trí déag, <i>num.</i>	<i>Tagann a trí déag díreach roimh a ceathair déag agus muid ag cuntas ar aghaidh in aonta.</i>
thirteen (objects)	trí rud déag / ní dhéag	<i>Bhí trí chapall déag sa pháirc. Shiúil Seán trí mhíle dhéag ar maidin.</i>
thirteen (people)	trí dhuine dhéag	<i>Tá trí chailín déag sa rang.</i>
thirteenth (fraction)	tridéagú, mn. (<i>npl. tridéaguithe</i>)	<i>Is tridéagú de 39 é 3.</i>
thirteenth (ordinal)	tríú...déag	<i>Bhí mé sa tríú háit déag sa rás.</i>
thirty	tríocha, <i>num. (gs. tríochad. pl. tríochaidí).</i>	<i>Tá tríocha dalta sa rang.</i>
thirtieth (fraction)	tríochadú, mn. (<i>gs. tríochadú, pl. tríochaduithe</i>)	<i>Tríochadú de nócha, sin a trí.</i>

thirtieth (ordinal)	tríochadú, <i>adj.</i>	<i>Cad é an tríochadú téarma sa seicheamh seo?</i>
four	a ceathair <i>num.</i> (<i>gs.</i> ceathair, <i>pl.</i> ceathaireanna)	<i>Tagann a ceathair go díreach roimh a cúig agus muid ag cuntas ar aghaidh in aonta.</i>
four (objects)	ceithre rud	<i>Tá ceithre shlios ar chearnóg.</i>
four (people)	ceathrar, <i>mn.</i> (<i>gs. & npl.</i> ceathrair)	<i>Bhí ceathrar múinteoirí as láthair ón scoil inné.</i>
four each	ceithre cinn an duine	<i>Thug an múinteoir ceithre chóipleabhar an duine do na daltaí.</i>
four times (multiplication)	a ceathair faoina	<i>A ceathair faoina cúig, sin fiche.</i>
four-digit number	uimhir cheithredhigiteach	<i>Is uimhir cheithredhigiteach é 1000.</i>
four-sided	ceithreshleasach, <i>adj.</i>	<i>Is cruth ceithreshleasach é rombas.</i>
quarter (fraction)	ceathrú, <i>fn.</i> (<i>gs.</i> ceathrún, <i>npl.</i> ceathrúna)	<i>Roinn an múinteoir an ciste ina cheathrúna.</i>
fourth (ordinal)	ceathrú, <i>adj.</i>	<i>Bhí mé sa cheathrú háit sa rás.</i>
fourteen	a ceathair déag, <i>num.</i>	<i>Tagann a ceathair déag go díreach roimh a cúig déag agus muid ag cuntas ar aghaidh in aonta.</i>
fourteen (objects)	ceithre rud déag/ ní dhéag	<i>Bhí ceithre chapall déag sa pháirc. Shiúil Seán ceithre mhíle dhéag ar maidin.</i>
fourteen (people)	ceithre dhuine dhéag	<i>Bhí ceithre ghasúr déag sa rang.</i>

fourteenth (fraction)	ceathairdéagú, <i>mn.</i> (<i>npl.</i> ceathairdéaguithe)	<i>Is ceathairdéagú de 56 é 4.</i>
fourteenth (ordinal)	ceathrú....déag, <i>num.</i>	<i>Cad é an ceathrú huimhir déag sa seicheamh seo? 2,4,6,8</i>
forty	daichead, <i>num.</i> (<i>gs.</i> daichid. <i>pl.</i> daichidí)	<i>Scríobh daichead ina dhigití.</i>
fortieth (fraction)	daicheadú, <i>mn.</i> (<i>gs.</i> daicheadú. <i>pl.</i> daicheaduithe)	<i>Trí dhaicheadú d'ochtó, sin a sé.</i>
fortieth (ordinal)	daicheadú, <i>adj.</i>	<i>Bhí Nóirín sa daicheadú háit sa mharatón.</i>
five	a cúig, <i>num.</i> (<i>gs.</i> a cúig, <i>npl.</i> cúigeanna)	<i>Iolraigh na huimhreacha thíos faoina cúig.</i>
five (objects)	cúig rud	<i>Tá cúig shlios ar pheinteagán.</i>
five each	cúig cinn an duine	<i>Bhí ar na daltaí cúig cheist an duine a fhreagairt.</i>
five (people)	cúigear, <i>mn.</i> (<i>gs.</i> & <i>npl.</i> cúigir)	<i>Bhí an freagra ceart ag cúigear daltaí.</i>
five times (multiplication)	a cúig faoina	<i>A cúig faoina naoi, sin daichead a cúig.</i>
five-digit number	uimhir chúigdhigiteach	<i>Is uimhir chúigdhigiteach é 10 000.</i>
five-sided	cúigshleasach, <i>adj.</i>	<i>Is cruth cúigshleasach é peinteagán.</i>
fifth (fraction)	cúigiú, <i>mn.</i> (<i>gs.</i> cúigiú, <i>npl.</i> cúigithe)	<i>Cá mhéad cúigiú atá i 3 aonad?</i>
fifth (ordinal)	cúigiú, <i>adj.</i>	<i>Faigh fad an chúigiú teach sa tsraith.</i>
fifteen	a cúig déag, <i>num.</i>	<i>Tagann a cúig déag go díreach roimh a sé déag agus muid ag cuntas ar aghaidh in aonta.</i>

fifteen (objects)	cúig rud déag/ ní dhéag	<i>Bhí cúig chrann déag sa pháirc. Shiúil Seán cúig mhíle dhéag ar maidin.</i>
fifteen (people)	cúig dhuine dhéag	<i>Bhí cúig bhuachaill déag sa suirbhé.</i>
fifteenth (fraction)	cúigdéagú, <i>mn.</i> (<i>gs. cúigdéagú npl. cúigdéaguithe</i>)	<i>Is cúigdéagú de 90 é 6.</i>
fifteenth (ordinal)	cúigiú...déag, <i>num.</i>	<i>Cén uimhir atá sa chúigiú háit déag sa seicheamh seo?</i>
fifty	caoga, <i>num.</i> (<i>gs.caogad, npl. caogaidí</i>)	<i>Tá an líne seo caoga ceintiméadar ar fad.</i>
fiftieth (fraction)	caogadú, <i>mn.</i> (<i>gs. caogadú, npl. caogaduithe</i>)	<i>Seacht gcaogadú de chéad, sin a ceathair déag.</i>
fiftieth (ordinal)	caogadú, <i>num.</i>	<i>Ní raibh Seán ach sa chaogadú háit sa rás.</i>
six	a sé, <i>num.</i> (<i>gs. a sé, npl. séanna</i>)	<i>Tagann a sé go díreach i ndiaidh a cúig agus muid ag cuntas ar aghaidh in aonta.</i>
six (objects)	sé rud	<i>Bhí sé pheann ar fad sa mhála.</i>
six (people)	seisear <i>mn.</i> (<i>gs. & npl. seisir</i>)	<i>Bhí seisear fear sa pháirc.</i>
six each	sé cinn an duine	<i>Bhí sé chárta an duine ag na páistí.</i>
six times (multiplication)	a sé faoina	<i>A sé faoina trí, sin a hocht déag.</i>
six-digit number	uimhir shédhigiteach	<i>Is uimhir shédhigiteach é 100 000.</i>
six-sided	séshleasach, <i>adj.</i>	<i>Aimsigh an cruth séshleasach ar an leathanach seo.</i>

sixth (fraction)	séú, <i>mn.</i> (<i>gs.</i> séú, <i>npl.</i> séithe)	<i>Is séú cuid de 48 é 8</i>
sixth (ordinal)	an séú, <i>num.</i>	<i>Bhí mé sa séú háit sa rás.</i>
sixteen	a sé déag, <i>num.</i>	<i>Tagann a sé déag go díreach roimh a seacht déag in aonta.</i>
sixteen (objects)	sé rud déag/ ní dhéag	<i>Bhí sé chrann déag sa pháirc. Shiúil Seán sé mhíle dhéag ar maidin.</i>
sixteen (people)	sé dhuine dhéag	<i>Bhí sé fhear déag ar an bhus.</i>
sixteenth (fraction)	sédéagú, <i>mn.</i> (<i>gs.</i> sédéagú, <i>npl.</i> sédéaguithe).	<i>Is sédeagú de 32 é 2.</i>
sixteenth (ordinal)	an séú...déag, <i>adj.</i>	<i>Bhí mé sa séú háit déag sa rás.</i>
sixty	seasca, <i>num.</i> (<i>gs.</i> seascad, <i>npl.</i> seascaidí)	<i>Scríobh seasca ina dhigití.</i>
sixtieth (fraction)	seascadú, <i>mn.</i> (<i>gs.</i> seascadú, <i>pl.</i> seascaduithe)	<i>Seacht seascadú de sheasca, sin a seacht.</i>
sixtieth (ordinal)	seascadú, <i>num.</i>	<i>Faigh an seascadú téarma sa seicheamh seo.</i>
seven	a seacht, <i>num.</i> (<i>gs.</i> a seacht, <i>npl.</i> seachtanna)	<i>Tagann a seacht go díreach roimh a hocht agus muid ag cuntas ar aghaidh in aonta.</i>
seven (objects)	seacht rud	<i>Bhí seacht gcarr dhearga sa charchlós ar maidin.</i>
seven (people)	seachtar <i>mn.</i> (<i>gs. & npl.</i> seachtair)	<i>Bhí seachtar páistí ina seasamh sa líne.</i>
seven each	seacht gcinn an duine	<i>Bhí seacht milseán an duine ag na gasúir.</i>

seven times (multiplication)	a seacht faoina	<i>A seacht faoina cúig, sin tríocha a cúig.</i>
seven-digit number	uimhir sheachtdigiteach	<i>Is uimhir sheachtdigiteach é 1 000 000.</i>
seven-sided	seachtsleasach, <i>adj.</i>	<i>Aimsigh an cruth seachtsleasach ar an leathanach seo.</i>
seventh (fraction)	seachtú <i>mn.</i> (<i>gs.</i> seachtú, <i>npl.</i> seachtuithe)	<i>Is ionann lá amháin agus an seachtú cuid de sheachtain.</i>
seventh (ordinal)	seachtú <i>adj.</i>	<i>Dath dearg a bhí ar chóta an tseachtú bean.</i>
seventeen	a seacht déag, <i>num.</i>	<i>Tagann a seacht déag go díreach roimh a hocht déag in aonta.</i>
seventeen (objects)	seacht rud déag/ní dhéag	<i>Bhí seacht mbuidéal déag ina suí ar an tábla. Fuair Pól seacht nóta dhéag ón rang.</i>
seventeen (people)	seacht nduine dhéag	<i>Tá seacht múinteoir déag ag obair sa scoil seo.</i>
seventeenth (fraction)	seachtdéagú <i>mn.</i> (<i>gs.</i> seachtdéagú <i>npl.</i> seachtdéaguithe)	<i>Is seachtdéagú de 34 é 2.</i>
seventeenth (ordinal)	an seachtú...déag, <i>num.</i>	<i>Bhí mé sa seachtú háit déag sa rás.</i>
seventy	seachtó, <i>num.</i> (<i>gs.</i> seachtód, <i>npl.</i> seachtóidí)	<i>Scríobh seachtó ina fhiigiúirí.</i>
seventieth (fraction)	seachtódú, <i>mn.</i> (<i>gs.</i> seachtódú, <i>pl.</i> seachtóduithe)	<i>Trí sheachtódú de sheachtó, sin a trí.</i>
seventieth (ordinal)	seachtódú, <i>num.</i>	<i>Bhí mé sa seachtódú háit sa mharatón.</i>

eight	a hocht, <i>num.</i> (<i>gs.</i> a hocht, <i>npl.</i> ochtanna)	<i>Cé na huimhreacha thíos is féidir a roinnt ar a hocht?</i>
eight (objects)	ocht rud/ocht ní	<i>Tá ocht slios ar ochtagán.</i>
eight (people)	ochtar, <i>mn.</i> (<i>gs.</i> & <i>npl.</i> ochtair)	<i>Ní raibh an freagra ceart ach ag ochtar daltaí.</i>
eight each	ocht gcinn an duine	<i>Bhí ar na daltaí ocht n-abairt Ghaeilge an duine a scríobh.</i>
eight times (multiplication)	a hocht faoina	<i>A hocht faoina seacht, sin caoga a sé.</i>
eight-digit number	uimhir ochtdigiteach	<i>Is uimhir ochtdigiteach é 10 000 000.</i>
eight-sided	ochtsleasach, <i>adj.</i>	<i>Is cruth ochtsleasach é ochtagán.</i>
eighth (fraction)	ochtú, <i>mn.</i> (<i>gs.</i> ochtú, <i>pl.</i> ochtuithe)	<i>Tá ocht n-ochtú cothrom le ceann iomlán.</i>
eighth (ordinal)	ochtú, <i>num.</i>	<i>Bhí Pól ina sheasamh san ochtú háit sa líne.</i>
eighteen	a hocht déag, <i>num.</i>	<i>Tagann a hocht déag go díreach roimh a naoi déag agus muid ag cuntas ar aghaidh in aonta.</i>
eighteen (objects)	ocht rud déag/ní dhéag	<i>Bhí ocht gcúilín déag le sparáil ag Aontroim sa chluiche. Bhí ocht mbó dhéag sa pháirc.</i>
eighteen (people)	ocht nduine dhéag	<i>Tá ocht bpáiste dhéag ar fad sa rang.</i>

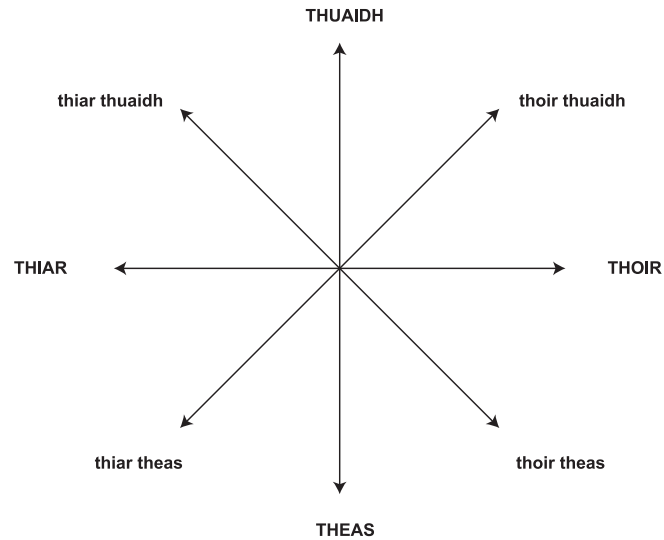
eighteenth (fraction)	ochtdéagú, <i>mn.</i> (<i>gs.</i> ochtdéagú, <i>npl.</i> ochtdéaguithe).	<i>Is ochtdéagú de 36 é 2.</i>
eighteenth (ordinal)	ochtdéagú, <i>num.</i>	<i>Bhí ar Mháire seasamh san ochtú háit déag sa líne.</i>
eighty	ochtó, <i>mn.</i> (<i>gs.</i> ochtód, <i>pl.</i> ochtóidí)	<i>Tá meáchan ochtó gram sa bheart seo.</i>
eightieth (fraction)	ochtódú, <i>mn.</i> (<i>gs.</i> ochtódú, <i>pl.</i> ochtóduithe)	<i>Seacht n-ochtódú d'ochtó, sin a seacht.</i>
eightieth (ordinal)	ochtódú, <i>adj.</i>	<i>Bhí mé san ochtódú háit sa mharatón.</i>
nine	a naoi, <i>num.</i> (<i>pl.</i> naonna)	<i>Cad é an fuilleach nuair a roinntear na huimhreacha seo ar a naoi.</i>
nine (objects)	naoi rud/naoi ní	<i>Bhí naoi mbliana idir an dá mhac.</i>
nine (people)	naonúr, <i>mn.</i> (<i>gs.</i> & <i>npl.</i> naonúir)	<i>Ghlac naonúr fear páirt sa chomórtas ceoil.</i>
nine each	naoi gcinn an duine	<i>Bhí ar na daltaí naoi bpunt an duine a íoc as an leabhar.</i>
nine times (multiplication)	a naoi faoina	<i>A naoi faoina naoi, sin ochtó a haon.</i>
nine-digit number	uimhir naoidhigiteach	<i>Is uimhir naoidhigiteach é 100 000 000.</i>
nine-sided	naoishleasach, <i>adj.</i>	<i>Is cruth naoishleasach é naonagán.</i>
ninth (fraction)	naoú, <i>mn.</i> (<i>gs.</i> naoú, <i>npl.</i> naoithe).	<i>Fuair an naonúr daltaí an naoú cuid den chiste.</i>

ninth (ordinal)	naoú, <i>num.</i>	<i>Bhí mé sa naoú háit sa rás.</i>
nineteen	a naoi déag, <i>num.</i>	<i>Tagann a naoi déag go díreach roimh a fiche agus muid ag cuntas ar aghaidh in aonta.</i>
nineteen (objects)	naoi rud déag/ naoi ní dhéag	<i>Fuair na páistí naoi milseán déag le roinnt orthu féin.</i>
nineteen (people)	naoi nduine dhéag	<i>Bhí naoi nduine dhéag ar fad sa rang.</i>
nineteenth (fraction)	naoidéagú, <i>mn.</i> (<i>gs.</i> naoidéagú, <i>npl.</i> naoidéaguithe).	<i>Is naoidéagú de 95 é 5.</i>
nineteenth (ordinal)	naoi...déag, <i>num.</i>	<i>Cén uimhir atá sa naoú háit déag sa seicheamh seo?</i>
ninety	nócha, <i>mn.</i> (<i>gs.</i> nóchad, <i>pl.</i> nóchaidí)	<i>Cé acu is faide, nócha ceintiméadar nó ocht gcéad milliméadar?</i>
ninetieth (fraction)	nóchadú, <i>mn.</i> (<i>gs.</i> nóchadú, <i>npl.</i> nóchaidí)	<i>Seacht nóchadú de nócha, sin a seacht.</i>
ninetieth (ordinal)	nóchadú, <i>adj.</i>	<i>Bhí mé sa nóchadú háit sa mharatón.</i>
ten	a deich, <i>num.</i> (<i>npl.</i> deicheanna)	<i>Tagann a deich díreach roimh a haon déag agus muid ag cuntas ar aghaidh in aonta.</i>
ten (objects)	deich rud/deich ní	<i>Tá deich bhfuinneog mhóra sa seomra ranga.</i>
ten (people)	deichniúr, <i>mn.</i> (<i>gs.</i> & <i>npl.</i> deichniúir)	<i>Bhí deichniúr páistí as láthair ón scoil inné.</i>

ten each	deich gcinn an duine	<i>Bhí deich milseán an duine ag na páistí.</i>
ten times (multiplication)	a deich faoina	<i>A deich faoina deich, sin céad.</i>
ten-digit number	uimhir dheichdhigiteach	<i>Is uimhir dheichdhigiteach é 1 000 000 000 sa lá atá inniu ann.</i>
ten-sided	deichshleasach, <i>adj.</i>	<i>Aimsigh an cruth deichshleasach ar an leathanach seo.</i>
tenth (fraction)	deichiú, <i>mn.</i> (<i>gs. deichiú, npl. deichithe</i>)	<i>Tá deich ndeichiú cothrom le ceann iomlán.</i>
tenth (ordinal)	deichiú, <i>num.</i>	<i>Bhí mé sa deichiú háit sa rás.</i>
twenty	fiche <i>num.</i> (<i>gs. fichead, npl. fichidí</i>)	<i>Tagann a fiche go díreach i ndiaidh a naoi déag agus muid ag cuntas ar aghaidh in aonta.</i>
twenty (times)	a fiche faoina...	<i>A fiche faoina dó, sin daichead.</i>
twentieth (fraction)	fichiú <i>mn.</i> (<i>gs. fichiú pl. fichithe</i>)	<i>Seacht bhfichiú de chéad sin tríocha a cúig</i>
twentieth (ordinal)	fichiú, <i>num.</i>	<i>Tháinig Seán san fhichiú háit sa mharatón.</i>
hundred	céad, <i>num.</i> (<i>gs céid, pl. céadta</i>)	<i>Tá céad gasúr sa scoil seo.</i>
hundred each	céad ceann an duine	<i>Bhí ar na gasúir céad líne an duine a scríobh.</i>
hundred times (multiplication)	céad faoina...	<i>Céad faoina deich, sin míle.</i>

hundredth (fraction)	céadú, <i>mn.</i> (<i>gs.</i> céadú, <i>pl.</i> céaduithe)	<i>An céadú cuid de mhéadar, sin ceintiméadar.</i>
hundredth (ordinal)	céadú, <i>num.</i>	<i>Bhí Pól sa chéadú háit sa mharatón.</i>
thousand	míle, <i>mn.</i> (<i>gs.</i> míle, <i>pl.</i> mílte)	<i>Tá míle méadar i gciliméadar.</i>
thousand each	míle ceann an duine	<i>Bhí míle gram de shiúcra an duine ag na daltaí.</i>
thousand times (multiplication)	míle faoina	<i>Míle faoina míle, sin milliún.</i>
thousandth (fraction)	míliú, <i>mn.</i> (<i>gs.</i> míliú, <i>pl.</i> mílithe).	<i>Tá míle míliú in aonad.</i>
thousandth (ordinal)	míliú, <i>num.</i>	<i>Cad é an míliú huimhir sa seicheamh seo?</i>

Airde

north	Tuaisceart, <i>mn. (gs. Tuaiscirt)</i>	<i>Tá cathair Dhoire i dtuaisceart na tíre.</i>
north (motion or positioned towards)	ó thuaidh	<i>Chuaigh páistí gaeilscoile as an lúr ó thuaidh ar cuairt ag páistí gaeilscoile i mBaile an Chaistil.</i>
north (travelling from)	aduaidh	<i>Tháinig páistí ó scoil i mBéal Feirste aduaidh chugainn i nDún Dealgan, Contae Lú.</i>

north-east	oirthuaisceart, mn. (gs. oirthuaiscirt)	<i>Tá Cois Abhann Dalla suite in oirthuaisceart na tíre.</i>
north-east (motion or positioned towards)	soir ó thuaidh	<i>Tá Contae Aontroma suite soir ó thuaidh ó Chontae Fhear Manach.</i>
north-east (travelling from)	anoir aduaidh	<i>Tháinig na páistí ó ghaelscoil i gContae Aontroma anoir aduaidh chugainn anseo i Lios na Scéithe.</i>
east	oirthear, mn. (gs. oirthir)	<i>Tá Baile Átha Cliath suite in oirthear na tíre.</i>
east (motion or positioned towards)	soir	<i>Tá Contae Aontroma suite soir ó Chontae Dhoire.</i>
east (travelling from)	anoir	<i>Tháinig páistí scoile ó Bhéal Féirste anoir chugainn ar cuairt ar an Ómaigh, Contae Thír Eoghain.</i>
south-east	oir dheisceart, mn (gs. oirdheiscirt)	<i>Tá Loch Garman suite in oirdheisceart na hÉireann.</i>
south-east (motion or positioned towards)	soir ó dheas	<i>Tá Beanna Boirche suite soir ó dheas ó Chathair Ard Mhacha.</i>
south-east (travelling from)	anoir aneas	<i>Tháinig foireann peile an Dúin anoir aneas chugainn anseo i gCathair Dhoire le cluiche a imirt.</i>
south	deisceart, mn (gs. deiscirt)	<i>Tá Contae an Chabháin suite i ndeisceart Chúige Uladh.</i>
south (motion or positioned towards)	ó dheas	<i>Táimidne inár gcónaí i dteach a bhfuil a aghaidh ó dheas.</i>
south (travelling from)	aneas	<i>D'iarr me ar chara dom teacht aneas ón Ómaigh ar cuairt chugam anseo i gCathair Dhoire.</i>
south-west	iardheisceart, mn (gs. iardheiscirt)	<i>Tá Contae Fhear Manach suite in iardheisceart Chúige Uladh.</i>

south-west (motion or positioned towards)	siar ó dheas	<i>Tá Contae Mhuineacháin suite siar ó dheas ó Chontae Ard Mhacha.</i>
south-west (travelling from)	aniar aneas	<i>Tháinig foireann iomána na Gaillimhe aniar aneas chugainn anseo i gContae Aontroma le cluiche a imirt inár n-éadan.</i>
west	iarthar, mn. (gs. iarthair)	<i>Luíonn Peiriú in iarthar Mheiriceá Theas.</i>
west (motion or positioned towards)	siar	<i>Tá Páras na Fraince suite siar ó Strasbourg sa tír chéanna.</i>
west (travelling from)	aniar	<i>Nuair a bhí muid ar saoire in Sydney na hAstráile, tháinig cairde aniar chugainn as Perth ar cuairt.</i>
north-west	iarthuaisceart, mn. (gs. iarthuaiscirt)	<i>Tá Moscó na Rúise suite in iarthuaisceart na hÁise.</i>
north-west (motion or positioned towards)	siar ó thuaidh	<i>Luíonn Maracó siar ó thuaidh ón Libia san Afraic.</i>
north-west (travelling from)	aniar aduaidh	<i>Tháinig foireann chamógaíochta as Cathair Dhoire aniar aduaidh chugainn anseo i nDún Pádraig le cluiche a imirt linn.</i>

Míonna na Bliana

January	Eanáir mn. (gs. Eanáir, npl. Eanáirí) Mí Eanáir	<i>Inniu an chéad lá de Mhí Eanáir. Inniu an 1 Eanáir.</i>
February	Feabhra fn. (gs. Feabhra, npl. Feabhraí) Mí Feabhra	<i>Inniu an fichiú lá de Mhí Feabhra. Inniu an 20 Feabhra.</i>

March	Márta <i>mn.</i> (gs. Márta, <i>pl.</i> Mártaí)	<i>Inniu an t-aonú lá déag de Mhí an Mhárta. Inniu an 11 Márta.</i>
April	Aibreán <i>mn.</i> (gs. & <i>npl.</i> Aibreáin)	<i>Inniu an cúigiú lá is fiche de Mhí Aibreáin. Inniu an 25 Aibreán.</i>
May	Bealtaine <i>fn.</i> (gs. Bealtaine <i>npl.</i> Bealtainí)	<i>Inniu an t-aonú lá is tríocha de Mhí na Bealtaine. Inniu an 31 Bealtaine.</i>
June	Meitheamh <i>mn.</i> (gs. & <i>npl.</i> Meithimh)	<i>Inniu an tríochadú lá de Mhí Eanáir. Inniu an 30 Meitheamh.</i>
July	Lúil <i>mn.</i> (gs. lúil, <i>npl.</i> lúileanna)	<i>Inniu an t-ochtú lá déag de Mhí lúil. Inniu an 18 lúil.</i>
August	Lúnasa <i>fn.</i> (gs. Lúnasa, <i>npl.</i> Lúnasaí)	<i>Inniu an dóú/dara lá is fiche de Mhí Lúnasa. Inniu an 22 Lúnasa.</i>
September	Meán Fómhair (gs. Meán Fómhair)	<i>Inniu an dóú/dara lá déag de Mhí Mheán Fómhair. Inniu an 12 Meán Fómhair.</i>
October	Deireadh Fómhair (gs. Deireadh Fómhair)	<i>Inniu an seachtú lá déag de Mhí Mheán Fómhair. Inniu an 17 Meán Fómhair.</i>
November	Samhain <i>fn.</i> (gs. Samhna, <i>npl.</i> Samhnacha)	<i>Inniu an séú lá is fiche de Mhí na Samhna. Inniu an 26 Samhain.</i>
December	Mí na Nollag (<i>pl.</i> Nollaigí)	<i>Inniu an ceathrú lá déag de Mhí na Nollag. Inniu an 14 Nollaig.</i>